

Irena Rudziewicz

Polskie elementy w życiu i twórczości Janki Kupały

Przegląd Wschodnioeuropejski 2, 347-356

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

IRENA RUDZIEWICZ

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

POLSKIE ELEMENTY W ŻYCIU I TWÓRCZOŚCI JANKI KUPAŁY

Język polski i Polaków Janka Kupała (właśc. Iwan Łucewicz, 1882–1942) poznał już w dzieciństwie, które spędzał w otoczeniu polskiej szlachty, katolików, polskich mieszkańców wsi, a także podczas nauki w szkole oraz spotkań z różnymi interesującymi postaciami polskiego życia politycznego, literackiego i kulturalnego. Do takich osób należał np. Zygmunt Czechowicz (1831–1907), polski ziemianin, powstaniec 1863 r., zesłaniec syberyjski, którego poznał w 1895 r. Osoby te przyczyniły się do zainteresowania Kupały książką, utworami literatury pięknej, twórczością pisarzy i poetów polskich, co wraz z ogromnym wpływem folkloru białoruskiego rozbudziło jego poetycką fantazję, stało się impulsem do tworzenia własnych utworów.

Polska literatura romantyczna i pozytywistyczna fascynowała Kupałę swoim demokratyzmem i patriotyzmem. Polubił przede wszystkim historyczne powieści Kraszewskiego, czytał Słowackiego i Mickiewicza, Wyspiańskiego i Syrokomlę, Broniewskiego i Przybyszewskiego, Orzeszkową i Konopnicką. Ich twórczość najbardziej wpłynęła na poetyckie dokonania młodego autora. Utwory polskich poetek przyciągały uwagę białoruskiego twórcy wątkami społecznymi i oświeceniowymi, tematyką mówiącą o ciężkim losie chłopów, niedoli ludzi, trudnym życiu biednych i skrzywdzonych, opisującą piękno przyrody i pejzaże bliskie sercu poety.

Pierwsze utwory poetyckie (1903 r.) Kupała pisał w języku polskim. Było ich niewiele, zachowały się dwadzieścia dwa wiersze, które nie miały jeszcze znaczącej wartości artystycznej¹. W pewnym momencie swojej drogi twórczej (według niektórych badaczy białoruskich w 1904 r.²) zdecydowanie przeszedł na mowę białoruską i pisał już tylko w tym języku, odwołując się do kultury i literatury innych narodów, przede wszystkim pisarzy polskich, rosyjskich i ukraińskich. Usiłował przeszczepić na grunt białoruski różne kierunki i prądy literackie.

¹ O polskich wierszach Kupały zob.: А. Баршчэўскі, *Польскія вершы Янкі Купалы*, „Навуковы Зборнік”, Białystok 1964, s. 153–179.

² А. Сідарэвіч, *Луцкевічы і Луцэвіч*, Мінск 2003.

W jego oryginalnych wierszach dominowała tematyka wiejska i społeczna, oparta na folklorze i ludowości, pojawiały się opisy ziemi ojczystej i pejzaże „małej ojczyzny”, w których przejawiała się miłość do przyrody, do rodzinnego krajobrazu i do człowieka w ścisłym powiązaniu z naturą. Występowały elementy refleksji filozoficznej, dotyczące egzystencji jednostki ludzkiej i wszechświata. Znaczące miejsce w twórczości poety zajmowały tematy związane z białoruską świadomością narodową, tworzeniem i umacnianiem białoruskiego języka i narodowej literatury.

Kupała bardzo często tłumaczył poezję polską na swój język ojczysty, przybliżając białoruskiemu odbiorcy twórczość wielu polskich pisarzy (m.in. Asnyka, Broniewskiego, Kasprowicza, Konopnickiej, Mickiewicza, Syrokomli, Ujejskiego, Wolskiego, Żuławskiego). W oryginalnej twórczości widoczny jest „значны уплыў польскай мовы на творчасць паэта ў разныя часы”³, na co oddziaływały różne związki historyczne, ekonomiczne, polityczne, kulturowe, naukowe, literackie, a także pokrewieństwo językowe obu narodów. Kupała był powiązany z Polską, jej kulturą, literaturą, historią wieloma aspektami, elementami swego życia osobistego i twórczego. W jego oryginalnych utworach wielokrotnie występowały wątki polskie, poruszał wiele problemów polskiego życia społecznego i ekonomicznego, pokazywał trudną polską problematykę historyczną, opisywał życie mieszkańców, ich codzienne sprawy i otaczający pejzaż.

W tłumaczeniowej działalności Kupały odnajdujemy wiersze Adama Mickiewicza (1798–1855), u którego białoruski poeta uczył się „паэтычнаму майстэрству, выхоўваўся на ўзорах яго паэзіі, якую ведаў з маленства”. Kupała tłumaczył wybrane utwory z *Ballad i romansów*, powieści poetyckie, w tym fragmenty *Konrada Wallenroda* i „здалеў перадаць гэтыя яркасць і багацце міцкевічаўскіх твораў беларускай мовай”. Przy tłumaczeniach należy podkreślić umiejętności użycia przez białoruskiego poetę słów, zwrotów, wyrażeń, określeń występujących w obu językach; pełne zrozumienie „майстэрства слова і паэтычную дасканаласць твораў аўтора...”; umiejętność przekazania treści i zachowania „жанрава-стылістычныя адментасці твораў”. Przy tłumaczeniach mickiewiczowskich „паэт імкнуўся пашырыць слоўнік роднай мовы, але і ўдала эксперымантаваў у стваренні новых беларускіх слоў”⁴.

Kupała był pod znacznym i wieloletnim wpływem twórczości Marii Konopnickiej (1842–1910). Oddziaływała na niego zwłaszcza jej liryka patriotyczna i społeczna, przedstawiająca obrazy krzywdy ludzkiej, nędzy i biedy wśród różnych grup społecznych, a także liryka o tematyce ludowej z elementami folkloru

³ W. Skaczkowa, *Уплыў польскай мовы на купалаўскую лексіку памеру*, „Acta Polono-Ruthenica IV”, Olsztyn 1999, s. 196.

⁴ K. Hazanowa, *Моўны ўклад Янкі Купалы ў пераклад паэзіі Адама Міцкевіча*, „Acta Polono-Ruthenica IV”, Olsztyn 1999, s. 60-69.

i chłopskiej moralności. Istotna była dla poety jej wrażliwość na niedolę ludzi, dążenie do obrony uciśnionych i krzywdzonych, umiejętność łączenia opisów przyrody i powiązanie krajobrazu z przeżyciami, odczuciami jednostek pracujących w stałym kontakcie z naturą. Umiejętne wykorzystywanie przez poetkę wybranych elementów i szczegółów z życia społeczności wiejskiej dla jej charakterystyki znalazło odbicie także w poezji Kupały, który wiele wierszy polskiej poetki przetłumaczył na język białoruski⁵.

Na wieść o śmierci Konopnickiej Kupała napisał 27 września 1919 r. i zadeedykował jej wiersz *Pamięci Marii Konopnickiej*, który został od razu przetłumaczony na język polski i zamieszczony w „Dzienniku Kijowskim”:

Porzuciłaś nas, pieśniarko ludów,
 Boski ogniu swego pokolenia,
 Uszłaś w kraje nieznanego życia
 Od ziemskiego kłamstwa i cierpienia.
 [...]
 Pamięć ludzka mogiłę zachowa
 I ukwiecą ją ręce sieroce,
 Bo kwieciste były pieśni twoje,
 Niespokojne – twoje dni i noce.

Twoje dzieło szlachetne, pieśniarskie
 W czułym sercu ludów nie zaginie –
 Ludy pomnieć będą księżną pieśni
 I nieszczęsnych wierną obrończynię⁶.
 (tłum. L. Lewin)

Związki Kupały z Polską, z polską literaturą, widoczne są przede wszystkim we wpływach poszczególnych polskich literatów na twórczość białoruskiego autora. Zarówno badacze polscy, jak i białoruscy dostrzegają i podkreślają oddziaływanie dramaturgii Stanisława Wyspiańskiego (1869–1907), a zwłaszcza tekstu *Wesela*, na sztuki Kupały. Wiele jest tu wspólnych wątków i motywów, podobieństw tematycznych i symboliki sytuacyjnej, wykorzystywania fantastyki i umowności, postaci widmowych i baśniowych, ukazywania zbliżonej sytuacji społecznej i obyczajowej bohaterów, gdzie obaj twórcy „wyraźnie indywidualizują język postaci”⁷. Białoruski dramatopisarz, odwołując się do polskiego auto-

⁵ Np.: *Try darohi*, „Nasza Niwa” 1908, nr 11, s. 2; *Para*, „Nasza Niwa” 1910, nr 40, s. 613; *Jak karol u pachod wychadziu*, „Nasz Niwa” 1914, nr 46, s. 2.

⁶ *Antologia poezji białoruskiej*. Wybrał i opracował Jan Huszcza. Wstęp napisał Aleksander Barszczewski, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1978, s. 118–119.

⁷ B. Siwek, „*Wesele*” Stanisława Wyspiańskiego i „*Rozburzone gniazdo*” Janki Kupały. *Próba analizy porównawczej*, „*Slavia Orientalis*” 2003, nr 3, s. 402.

ra, „prowadząc literacki dialog z »Weselem« Wyspiańskiego, sprawia, że możemy lepiej zrozumieć czyny i wypowiedzi poszczególnych postaci”⁸.

Zafascynowany prawdziwym i rzetelnym przedstawieniem sytuacji wsi białoruskiej i panujących tam stosunków społecznych, problematyką wartości moralnych w poezji Syrokomli (właśc. Ludwika Władysława Kondratowicza 1823–1862), Kupała tłumaczy wybrane jego wiersze (np. *Dola, Na Polesiu, Niedola, Ballada, Kruk*), a w swoich utworach tworzy obrazki wsi bliskie opisom polskiego poety, pokazując biedę, krzywdę i trudne położenie chłopów, a także tamtejszy krajobraz – piaszczyste pola i ubogą przyrodę stanowiącą otoczenie chat pokrytych słomianymi strzechami:

Wzgórki i kamienie,
 Między nimi kłoski:
 Oto nasze pole,
 Pole naszej wioski
 [...]
 Karczmy i więzienia,
 Krzyże, łóz zarostki:
 Oto nasza dola,
 Dola naszej wioski⁹.
 (tłum. J. Huszcza)

Korzystając z doświadczeń Syrokomli, białoruski poeta czerpie z wiejskiego życia tematy, motywy i wątki do swoich utworów, inspiruje go forma twórcza Syrokomli, korzysta z elementów wiejskiego krajobrazu, z zasobów pieśni i baśni ludowych. Twórczość Kupały cechuje – podobnie jak u Syrokomli – ogromny realizm wypowiedzi, następuje wprowadzenie i wykorzystanie motywów i tematów wiejskich, problematyki życia i codziennego bytu chłopu białoruskiego, jego uczuć, doznań, zachowań i obyczajów.

Bardzo rzadko – tak jak i polski poeta – Kupała sięga w swoich wierszach do lirycznych, subiektywnych monologów. Przeważają u niego – podobnie jak u Syrokomli – monologi zaangażowane, mówienie i występowanie w imieniu chłopca, w jego obronie, przedstawianie jego racji, rozpamiętywanie niedoli bohatera chłopskiego w formie płaczu, biadolenia, narzekań, lamentu. Bardzo często Kupała – korzystając z dokonań Syrokomli – stosuje refreny, pytania retoryczne, powtórzenia, które występując w różnych miejscach i w zależności od wymowy całego utworu, mają wydźwięk ironiczny, patriotyczny, humorystyczny, ośmieszający bądź tragiczny:

⁸ B. Siwek, „Rozburzone gniazdo” Janki Kupały jako dramat intertekstualny, „Acta Albaruthenica” 2007, nr 7, s. 136.

⁹ *Wiersze białoruskie*, Wyd. Łódzkie, Łódź 1971, s. 28.

A kto tam idzie, a kto tam idzie
 Taką ogromną, taką gromadą?
 – Białorusy.
 A cóż to niosą na chudych barkach,
 Na rękach we krwi, na nogach w łapciach?
 – Swoją krzywdę.
 [...]
 A czego, czego im się zachciało,
 Im pogardzanym, ślepym i głuchym?
 – Zwać się ludźmi¹⁰.

(tłum. J. Huszcza)

Niemalą wpływ na wybór drogi twórczej, tematykę wierszy Kupały miała polska pisarka Eliza Orzeszkowa (1841–1910), która ukazywała realistyczny obraz wsi białoruskiej. Z ogromną dokładnością, znajomością miejsc, terenów i ludzi, obyczajów i charakterów opisywała codzienne życie i formy bytowania ludu białoruskiego, nie pomijając cech negatywnych, występujących w tym narodzie, głosząc hasła demokratyczne i oświatowe. Orzeszkowa pociągała młodego białoruskiego poetę szczerym współczuciem i ogromną miłością, chęcią pomocy i dokładnością opisów smutków i radości, cierpień i zabaw, życia i śmierci mieszkańców wsi. W swoich utworach – korzystając z doświadczeń polskiej pisarki – Kupała przedstawia szczegóły sielskiego codziennego życia, dzieje gromady chłopskiej i pojedynczych osób, piękno ubogiego pejzażu, a także związek ludzi z przyrodą, powraca do pewnych tematów, spraw, zagadnień, kwestii społecznych w życiu białoruskiej wsi:

Kłós się ku mnie chyli, kiedy idę polem,
 Więc mu szeptem zwierzam smutki cichej chwili...
 Może odgaduje żal mój i niedolę,
 Bo gdy idę polem, sam się ku mnie chyli.
 [...]
 Gdy wejdę do chaty, znowu mnie coś dręczy:
 W zapleśniałym kącie straszy jak przed laty,
 I smutek podchodzi, i pieśni żalem dźwięczy –
 I znów mnie coś dręczy, gdy wejdę do chaty¹¹.

(tłum. J. Brzostowska)

Kupała wiele zrobił dla literatury białoruskiej. Przyczynił się do rozwoju zarówno poezji, prozy, dramaturgii, jak i języka białoruskiego, budził, szerzył i umacniał białoruską świadomość narodową. Zainteresowany białoruskością,

¹⁰ Ibidem, s. 21.

¹¹ Ibidem, s. 28–29.

świadomy swego pochodzenia, tworzył utwory, czerpiąc tematykę z życia mas chłopskich, uwzględniając ich życie codzienne, kontakty z przyrodą, wzruszenia i przeżycia, doświadczenia i przemyslenia. Wykorzystywał zróżnicowane formy i sposoby wypowiedzi poetyckiej, stylizując utwory na ludowe pieśni, baśnie, byliny, opowieści, korzystał przy tym z doświadczeń twórców literatury polskiej w różnych okresach jej rozwoju.

Kupała w latach 1914–1915 był redaktorem naczelnym pisma białoruskiego „Nasza Niwa”, w którym pojawiały się artykuły i prace związane z problemami polskiej rzeczywistości społecznej, ekonomicznej i politycznej, z polską kulturą i literaturą¹². Kupała był w piśmie poetą i dziennikarzem, krytykiem literackim i publicystą. W tym okresie fascynowała go poetyka symbolistów zarówno rosyjskich, jak i polskich, w szczególności zaś utwory Stanisława Przybyszewskiego (1868–1927)¹³, malarstwo Jacka Malczewskiego (1854–1929), ale też obrazy innych twórców tego kręgu. Znalazło to odzwierciedlenie w jego poematach, wierszach i dramatach, przepojonych fantastyką i ludowością, baśniowymi elementami i folklorem.

W czarnoleski czarnobiesie
 Skacze, płacze, raduje się,
 Żnie i zbiera dziwa – żniwa
 W sennym polu, w gorzkiej doli.
 [...]

 Z czarnym bogiem tuż przed progiem
 Stają w chwale, dumne z żalu,
 I panuje, skacze, płacze
 Czarnobiesie w czarnym lesie¹⁴.
 (tłum. S. Pollak)

Jak wspomniano, wiele jest u Kupały nawiązań, aluzji, odwołań, odniesień do utworów z literatury polskiej. Są to trawestacje, ironiczne lub poważne, przekorne lub humorystyczne, aluzje lub inspiracje, które tworzą poważny zasób poloniców w twórczości białoruskiego poety. Znajdujemy więc trawestację bardzo popularnego w Polsce wierszyka Władysława Bełzy (1847–1913) z *Katechizmu polskiego dziecka*, zaczynającego się słowami „Kto ty jesteś?”¹⁵. Wiersz

¹² Zob. m.in. T. Бэрд, *Польская праблематыка на старонках „Нашей Нівы” ў перыяд рэдактарства Янкі Купалы*, „Studia Białorusenistyczne” 2007, nr 1, s. 173–178; A. Унучак, *Янка Купала і „заходнерусізм” у „Наіаніўці перыяд”*, „Acta Albaruthenica” 2007, nr 7, s. 410–419.

¹³ Np. wiersz *Śnieg* napisany został w 1909 r. pod wpływem, jak się wydaje, dramatu polskiego modernisty *Śnieg*.

¹⁴ *Wiersze...*, s. 24–25.

¹⁵ *Katechizm polskiego dziecka*. Napisał Władysław Bełza. Wydanie 5-te z rycinami, Lwów 1912. Reprintowe wznowienie, Wrocław 1990.

Kupały przy zachowaniu rytmiki oryginału został nasycony realiami białoruskimi, świadomością chłopca białoruskiego, marzeniami o potrzebie zmiany losu:

Kto ty jesteś?
 – Swój, tutejszy.
 Czego szukasz?
 – Doli lżejszej...
 Czegoć trzeba?
 – Chleba, soli.
 Czego jeszcze?
 – Ziemi woli.
 Kimże być chcesz?
 – Nie być skotem¹⁶.
 (tłum. T. Chróścielewski)

Powstała również sentymentalna trawestacja *Kaliny* Teofila Lenartowicza (1822–1893) pod tytułem *Nad rzeczulką, nad siną* oraz wiersza Stefana Witwickiego (1801–1847) *Halka*. Witwicki jest autorem wielu utworów poetyckich zebranych w tomie *Piosenki sielskie*, do których muzykę komponowali Fryderyk Chopin (1810–1849) i Stanisław Moniuszko (1819–1872).

Szynkareczko, duszko
 Bądźże litościwa
 Daj mi coś na klina,
 Czarzę wódki, piwa!

Ale kiepska sprawa:
 Nie mam ani grosza,
 Nie potrafię skłamać,
 Wybacz mi to, proszę¹⁷.
 (tłum. E. Karpuk)

W wierszu liryczno-refleksyjnym *Smutna mnie, Boże!* można, jak się wydaje, doszukiwać się odniesień do poezji Juliusza Słowackiego (1809–1849). Kupała interesował się także losem i twórczością innego romantyka – Karola Balińskiego (1817–1864), zesłanego na Syberię w latach 1836–1841, tworzącego wiersze romantyczne o tematyce patriotycznej i rewolucyjnej. U Kornela Ujejskiego (1823–1897) podziwiał szczególnie społeczną, nastrojową i refleksyjną lirykę z tomu *Skargi Jeremiego* (1847), wyróżniając słynny wiersz *Chorał*.

¹⁶ J. Kupała, *A kto tam idzie*, Wyd. Łódzkie, Łódź 1981, s. 54.

¹⁷ Ibidem, s. 111–112.

Kupała utrzymywał kontakty z wieloma Polakami – przedstawicielami kultury. Dobrze znał kompozytora i dyrygenta Ludomira Michała Rogowskiego (1881–1954), dyrektora chóru białoruskiego w Wilnie, który napisał muzykę do jego wiersza *A kto tam idzie?*¹⁸. Wysoko cenił i często powracał do powieści historycznych Józefa Ignacego Kraszewskiego (1812–1887), przetłumaczył libretto Włodzimierza Wolskiego (1824–1882) do opery Moniuszki *Halka*. Bardzo cenił i wielokrotnie przekładał utwory Jana Kasprowicza (1860–1926), poświęcone mieszkańcom polskiej wsi, przedstawiające w tradycji poezji romantycznej i pozytywistycznej obrazy chłopskiej biedy (sonety *Z chatupy*, *Z chłopskiego zagonu*), zachowując przy tłumaczeniu zarówno koloryt polski, jak i wprowadzając elementy białoruskości. Przekładał i korzystał z motywów twórczości Adama Asnyka (1838–1897), tworząc swoje utwory poetyckie (np. *Ach, chciałbym...*), w których pokazywał ogromną tęsknotę samotnego serca za odnalezieniem pokrewnej duszy, za znalezieniem zrozumienia i duchowej pociechy, z góry pesymistycznie zakładając, że jest to niemożliwe:

Ach, chciałbym duszę odnaleźć takową
 I takie serce odszukać na ziemi,
 Co by dzieliło ze mną pąc życiową
 I tętnieniami wtórzyło zgodnymi!¹⁹
 (tłum. T. Chróścielewski)

Bardzo aktywnie Kupała uczestniczył we współczesnym życiu kulturalnym i społecznym, związanym z polską kulturą i Polakami. Białoruski poeta brał udział w obchodach rocznic polskich poetów i pisarzy. Był członkiem oficjalnej delegacji pisarzy białoruskich podczas obchodów pięćdziesięciolecia śmierci Syrokomli, a upamiętniając postać, rolę i znaczenie polskiego poety, napisał rozbudowany wiersz *Lirnik Wioskowy*, dedykując go „Pamięci Władysława Syrokomli”. Z tej okazji w „Naszej Niwie” został zamieszczony obszerny artykuł o twórczych dokonaniach poety i jego związkach z literaturą i kulturą białoruską²⁰.

O tym grajku, co lirą swą urzekającą
 W duszy mojej promyk wykłuł nowy.
 Oby żył choć przez chwilę by kwiatek kwitnący
 Jako wiecznie żyw Lirnik Wioskowy.
 [...]

¹⁸ Zob. o tym: T. Poźniak, W. Rahojsza, *J. Kupała i L. M. Rogowski*, „Slavia Orientalis” 1976, nr 1, s. 51–54.

¹⁹ J. Kupała, *A kto tam idzie?*, s. 99.

²⁰ „Nasza Niwa” 1912, nr 36. Zob. artykuł wcześniejszy: „Nasza Niwa” 1908, nr 64.

Będziesz żył, będą wieki mijać wiekuiste,
 Nie zapomni dum Twoich czas nowy,
 Jakaś słów białoruskich, żyjąc między nami,
 Nie zapomniał, Lirniku Wioskowy²¹.
 (tłum. T. Chróścielewski)

Kupała uczestniczył również w pracach komitetu dla uczczenia siedemdziesiątej piątej rocznicy śmierci Adama Mickiewicza. Tłumaczył, jak już wspomniano, wiele jego utworów. Pisał teksty poetyckie, będące trawestacją znanych wierszy klasyka literatury polskiej (np. *Poląły się lzy me czyste*).

W 1941 r. zasiadał obok innych twórców w Komitecie Wszechsłowiańskim w Moskwie. W swoich utworach z tego okresu piętnował i krytykował napad Niemiec hitlerowskich na kraje słowiańskie (*Grabieżca, Na zwierza – Hitlera...* i in.).

Przez całe życie Kupała był związany z Polską i Polakami. Szczególnie bliskie były mu problemy kultury, odczuwał żywe więzi z przedstawicielami polskiej literatury, z pisarzami i poetami różnych pokoleń, stylów i kierunków. Wszyscy oni w większym lub mniejszym stopniu oddziaływali na białoruskiego twórcę, zostawili ślad w jego dorobku dramaturgicznym i poetyckim.

Poląły się lzy me czyste
 Na ostrowy wierzb rześiste
 I na krzywe wiosek płoty,
 Na głuchoty, na ślepoty.
 [...]
 Poląły się lzy me czyste
 Na zła, grozy piekło istne.
 Z ciężkim sercem skłoń się cały.
 O, poląły się poląły!

Poląły się lzy me czyste
 Na bezdroża, drogi mgliste.
 Na zbroczone krwią polany,
 Zapomniane już kurhany²².
 (tłum. M. Szczepkowska)

²¹ J. Kupała, *A kto tam idzie?*, s. 93–96.

²² Ibidem, s. 64.

Polish Elements in te Life and Literary Output of Janka Kupala

In the text there were presented Janka Kupala's interests in the Polish culture and literature.

The influence of particular Polish poets and prose writers on the original output of the Belarusian poet was analyzed. Travesties of some Polish poems as well as translations of Polish pieces of belles-letters into the Belarusian language made by Kupala were also presented.